

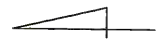
בטון מהסרטים

אזור אירוח מרווח, קומת מרתף, שמיועדת לפעילות משפחתית, וגלריה עם ספריה ענקית, הם הסיבה שחדרי השינה תוכננו לפונקציה הישנה והצנועה

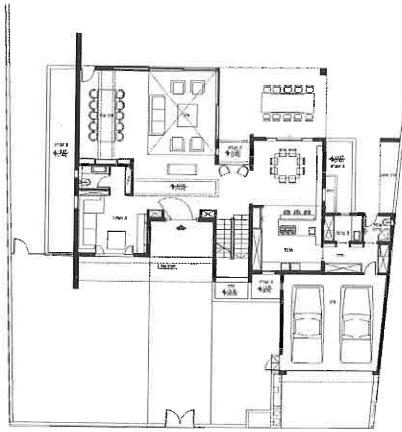
מאת: דקל גודוביץ צילום: עמית גרון אדריכלית: ליאת דנקר
שטח הבית: 550 מ"ר שטח המגרש: 1250 מ"ר

מראה כללי של הכניסה לקומת האירוח. שולחן בטון מוחלק, עליו ספרי אדריכלות ואמנות, מפריד בין מבואת הכניסה לסלון הממשיך לחצר האחורית. הבטון מופיע בכל הבית, במקומות ובעיבודים שונים, ובשימושים מגוונים (וילונות: "מאטריאל אפקטי").

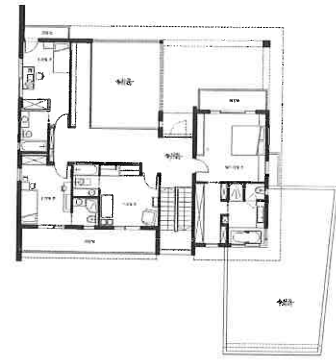

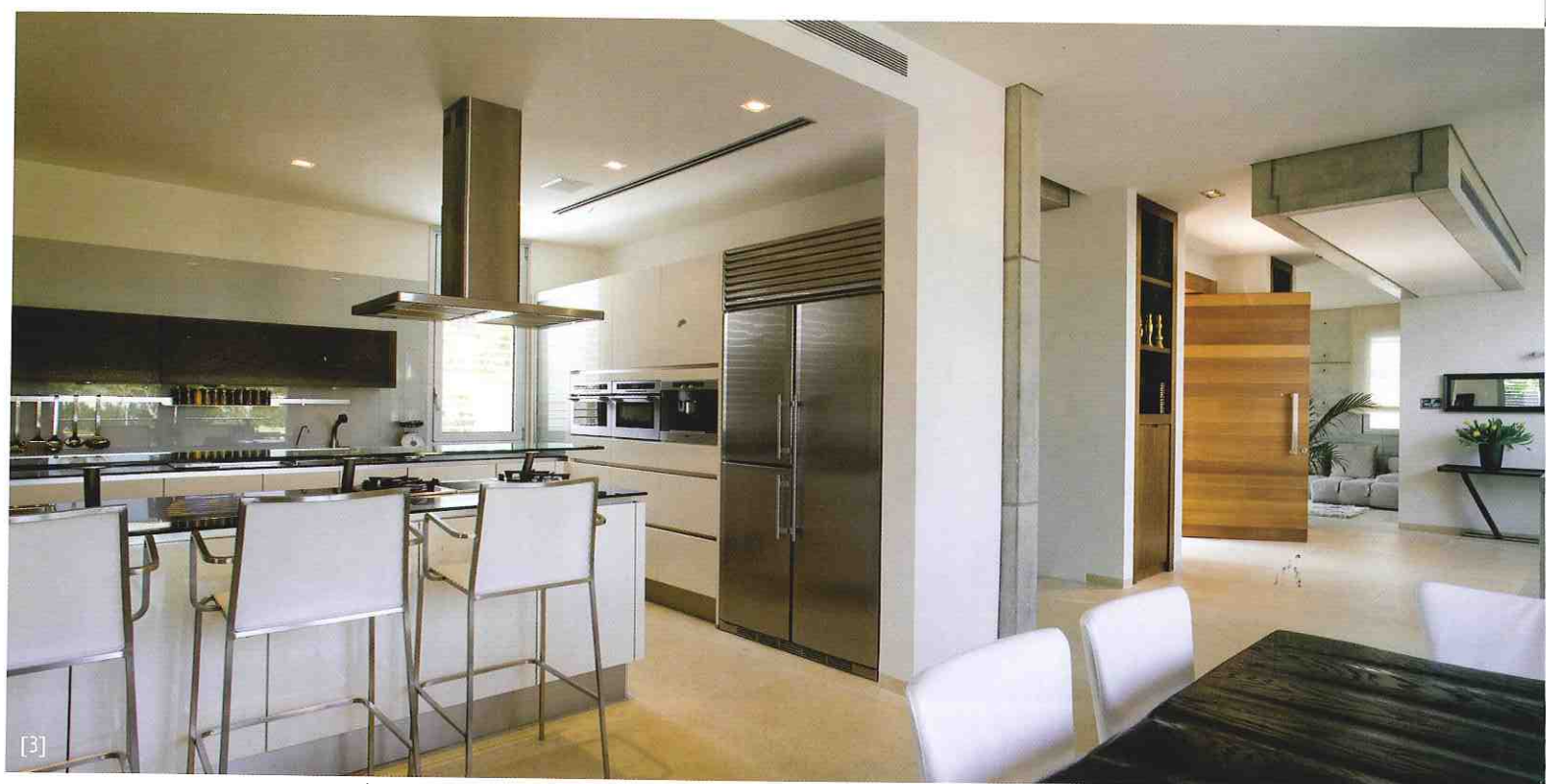
קומת מרתף

קומת קרקע

קומה ראשונה

2. חלל כפול, גבוה ומרשים מתגלה למתרווחים בכורסאות ההסבה שבסלון. מהתקרה משתלשלים מנורה ווילונות ולצידם קורת בטון המשמשת כתעלת מיזוג אוויר (תאורה: "קרני תכלת"). 3. מבט לעבר המטבח שהוא החדר היחיד ללא בטון. דלפק בר זכוכית גבוה, משתרע לרוחב המטבח, מנותק ממשטח העבודה הנמוך שמתחתיו (מטבח: "מטבחי האקר").

כשנפתחת דלת העץ הרחבה, ואתה נכנס לבית הפרטי, שתכננה האדריכלית ליאת דנקר בכפר שמריהו,

הפריים הראשון שאתה צופה בו הוא שולחן בטון מוחלק, העומד כמו פסל בחלל, אלא שלמעשה לא הרהיט הוא הפסל, אלא החומר ממנו נוצק - הבטון. אותו בטון יחזור בכל הבית במקומות שונים, בעיבודים שונים ובשימושים מגוונים. זה מזכיר לי את טרילוגיית הסרטים המופלאה של קישלובסקי - "כחול, לבן, אדום" - בה מופיע צבע הסרט כאלמנט חוזר בוואריאנטים שונים בכל פריים ופריים.

דמות הבטון מופיעה בעוצמה כבר באקספוזיציה של הבית, המתרחשת מוחץ לדלת הכניסה. שער הכניסה יושב בתוך גדר היקפית מבטון חשוף בתבניות אחידות וקטנות. מולו ניצב קיר בטון חשוף יצוק בתבניות פורמאיקה גדולות של 2.20 על 1.24 ס"מ. בגגון הבטון, שמעל דלת הכניסה מוחבאת תאורת קסנון בנישה בתוך יציקת תקרת הבטון, שהיא גם רצפת המרפסת בקומה הראשונה שמעליה. ולסיום, השביל המוליך מהשער לדלת הכניסה משוכף בארבע יציקות בטון, כשמסביבן דק עץ. רק אחרי כל ההכנה הזו מגיע השולחן מהסצינה הקודמת.

דלפק בר זכוכית, אף טיפת בטון, כמו הפסקת פרסומות בסרט. זה הזמן למי שלא אוהב את הסרט לצאת מבלי להפריע לשאר הצופים, שאוהבים ויישארו לטרילוגיה כולה

4. קירות בטון עוברים לכל אורך הבית, אחד מהם מסמן את קצה הבית לכיוון מערב, ומשמש כגב בטון לאגף חללי האירוח. תבנית יציקה שהתחילה בשולחן האוכל מימין, ממשיכה לכל רוחב השירותים (הקירות הלבנים עם המראה שמרכז), ומבצבצת בחדר המשפחה שמשמאל. 5. ספרייה גדולה שבקומה העליונה נראית מהסלון שלמטה (מעקות: "שרון מעקות").

"החומר המחבר בין חלקי הבית השונים בפנים ובחוץ הוא בטון חשוף", מאשרת הבמאית דנקנר את התסריט. ואכן, שלושה קירות ארוכים וניצבים לדלת הכניסה עשויים בטון חשוף, והופכים לאלמנט דומיננטי בבית. שניים מהם משמשים כקירות חדר המדרגות הצמוד לכניסה. ביניהם חלון בגובה 8 מ' עם תריס ונציאני, שהופך לאלמנט אדריכלי בולט בבית עם קרני השמש הדרומית, החודרות דרכו. הקיר השלישי מסמן את קצה הבית לכיוון מערב, והוא משמש כמשענת בטון לאגף חללי האירוח. זהו קיר, שעובר מצפון לדרום לכל אורך הבית, ואף דואג להמשיך 2 מטר הלאה מכל צד לצורך הדגשה. כך הוא הופך ליסוד מאחד בין חללי האירוח, וקושר בין פינת האוכל בצפון, שירותי האורחים במרכז, וחדר המשפחה בדרום. תבנית יציקה באורך 2.50 מ', שהתחילה בסלון, ממשיכה לכל רוחב השירותים, ומבצבצת בחדר המשפחה. מעבר לאלמנט המאחד מתווספות תחושות של מתח, מסתורין, הצצה והתגלות. בסיס מוצק לכל סרט. תחושות דומות עוברות גם בין קומת חדרי השינה העליונה וקומת האירוח שבכניסה, דרך חלל כפול בגובה 7 מ' ובגודל של 4 על 5 מ'.

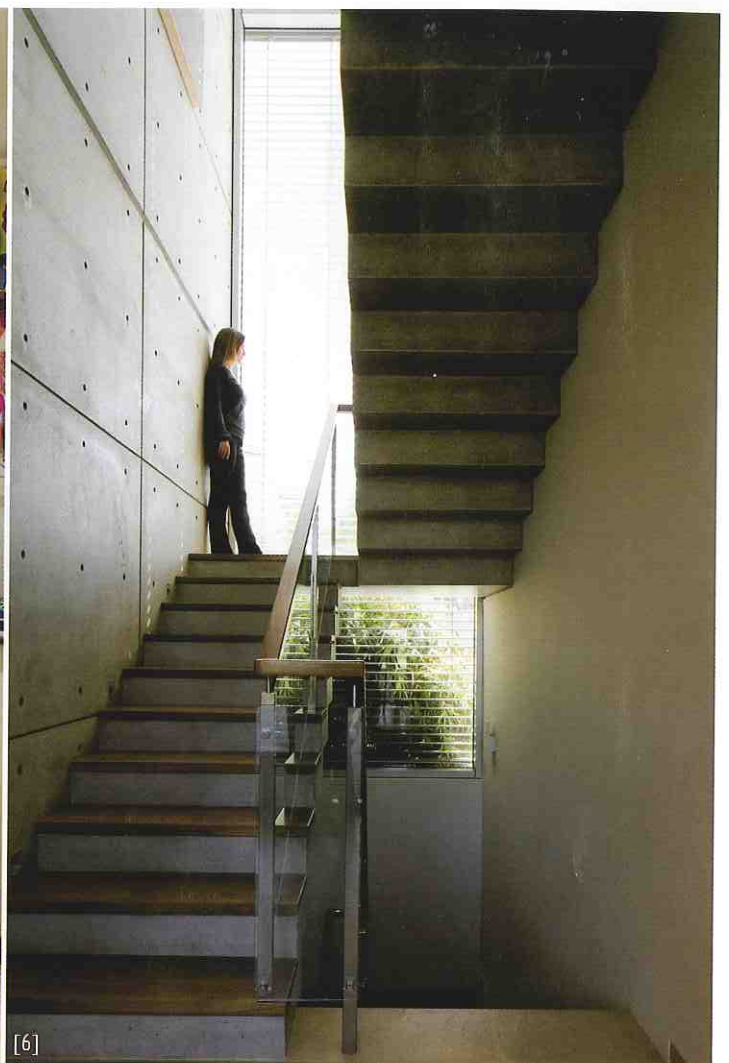

[5]

[7]

[6]

[8]

בכל פריים של הבית מופיע בטון, ממש כמו הצבע בטרילוגיה של קישלובסקי, "כחול, לבן, אדום", שחוזר בכל צילום

6. בחלל המדרגות, העשויות בטון מוחלק, חלון לכל גובה הקיר דרכו חודרת תאורה טבעית לחלל המדרגות ולבית כולו. 7. רהיט המיועד לפעילות יצירתית של הילדים וחבריהם, עוצב במיוחד על ידי ליאת דנקנר ושולב בקומת המרתף המיועדת לפעילות משותפת של המשפחה. 8. קיר הבטון של המדרגות ממשיך לחדר ההורים והופך לאלמנט עיצובי. חלון לכל אורך הקיר משקיף לעבר החצר האחורית. 9. כשמדובר בחדרי הילדים, אלמנט הבטון החוזר ברב חללי הבית, מתרכך עם טפטים, רהיטים ואביזרים צבעוניים.

ספרי העיצוב והאמנות, שהיו מונחים על שולחן הבטון בכניסה, מציצים שוב מבעד למעקה בספריה שבקומה שמעל. שני וילונות אווריריים משתלשלים מגובה 7 מ', וביניהם גוף תאורה, שדומה לכובה תלויה בחוטים דקיקים, שבכל רגע עלול אחד מהם להינתק ולצנוח.

הבטון מתגלה שוב בסלון, והפעם כתעלת מיוזג האוויר - תלוי מהתקרה בעבודת אומנות מעוררת השתאות. לעומת מסת הבטון הנוקשה, פינת הסלון, שסגורה בזכוכיות ענקיות, משדרת תחושה של ריק ושקיפות, ומאפשרת מבט פתוח ורחב כלפי הגינה האחורית עם עצי ההדר, המנגו והפקאן, פינת שעשועים לילדים, בריכת שחייה ופינת ישיבה חיצונית מתחת לפרגולת עץ.

לעומת הפינה הפתוחה עם עמודון פלדה סמוי, הפינה השנייה של פרגולת העץ אינה סמויה כלל, והיא בנויה מאלמנט בודד של עמוד בטון חשוף בעל כוח פיסולי, המהדהד את קיר הבטון שבקצהו השני של הבית. המסה של הקיר האנכי מצד

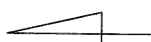
קיר הבטון הופך לאלמנט מאחד בין חללי האירוח, וקושר בין פינת האוכל בצפון, שירותי האורחים במרכז, וחדר המשפחה בדרום

10-11. עמוד בטון מזדקר לאורך המרפסת, מאחד על ידי מצחיית עץ מחופה אבץ ופרגולת עץ.

אחד, העמוד הבודד מצד שני, ובתווך רצפות בטון אופקיות למרפסות, נותן איזון לחזית האחורית. גם היחס בין חללים, המאזנים בין המסה לריק, בא לידי ביטוי בבירור בחזית זו, כשמצחיית עץ מחופה אבץ קושרת את הכול. בין שלושת מפלסי הבית מקשרות מדרגות מבטון, כמובן, אלא שכאן בעיבוד חלק, העוקב אחר הדירוג באופן המזכיר יותר פלדה. מפלס קומת הכניסה הנרחב בנוסף לקומת מרתף גדולה לפעילויות ספורט, עבודה, קולנוע ומשחק, ובנוסף, גלריה בקומה הראשונה עם ספרייה וספה עתיקה, הם אולי, הסיבה, שחדרי השינה לאורכה של הגלריה הם באמת "חדרי שינה" במונחה של הפונקציה הישנה והצנועה הזו. לא "מרחבים", לא "מתחמים", בקושי "סוויטות". פשוט חדרים לפעולות האישיות והאינטימיות של כל אחד מבני המשפחה.

לשני הילדים הקטנים חדרים של כ-3 על 4 מ' ואילו להורים 4 על 4 מ'. לכל חדר מקלחת פרטית משלו, כשבמקלחת ההורים ובחדר השינה חוזר האלמנט המוכר והמחבר - בטון. בעוד שבחדר השינה מדובר בקיר בטון חשוף הישר מול פני המיטה הזוגית, עליו תלויים מסך טלוויזיה ושני גופי תאורה לבנים, הרי באמבטיה מדובר בעבודה הרבה פחות בוטה. ארבעה אלמנטים עומדים בחלל הרחצה, ולכל אחד מוצמד אטיקט של עבודת בטון: הכיור מונח על מדף בטון, שסגור משני צידי

[10]

12-15. על רקע החזית המטויחת בולטים חדר המדרגות השקוף כאלמנט אנכי, מצחיית הכרכוב האופקית מעץ וחיפוי אבץ, מרפסת משותפת לחדרי הילדים מעל הכניסה.

היחס בין חללים, המאזנים בין המסה לריק, בא לידי ביטוי ברור בחזית זו, כשמצחיית עץ מחופה אבץ קושרת את הכול

בעץ, האסלה תלויה מעל רצפת הבטון של האמבטיה, המשולבת בחלוקים; רצפת המקלחון מרוצפת גם היא חלוקי נחל לבנים, ולצידה מושב צר יצוק בטון; ולסיום גם אמבטיית הרחצה נטבלה והושקעה כולה בתוך יציקת בטון. מי שמחפש מקלט מהבטון (איזה אוקסימורון נפלא!) ימצא אותו, כנראה, מלבד מחדרי הילדים, רק במטבח. משטח שיש שחור נמשך מהחזית, ומתחבר למשטח עבודה בחצי אי, כשלאורכו דלפק בר זכוכית לשיבה גבוהה. אף טיפת בטון, לא מחולק ולא גס, כמו הפסקת פרסומות בסרט. זה הזמן למי שלא אוהב את הסרט לצאת מבלי להפריע לשאר הצופים, שאוהבים, וישארו לטרילוגיה כולה. ■